

Anna Serwatka

Aleksandra Szyndler

Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie

czytelnia@biblioteka.jaw.pl

Cele zrównoważonego rozwoju w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaworznie

Streszczenie: W artykule opisane zostały działania podjęte przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Jaworznie w ramach celów zrównoważonego rozwoju Agendy 2030. Od 2017 r., kiedy biblioteka przystąpiła do projektu, prowadzone były prelekcje, warsztaty oraz spotkania z ekspertami. Działania biblioteki prowadzone były głównie wokół sześciu celów: 3, 4, 8, 10, 12 i 13.

Słowa kluczowe: Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie, cele zrównoważonego rozwoju, Agenda 2030

Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie w 2017 r. została zaproszona przez Bibliotekę Śląską do włączenia się w promocję [celów zrównoważonego rozwoju Agendy 2030](#).

Programową wizję rozwoju świata i społeczeństwa staramy się aktywnie wspierać poprzez szeroko zakrojoną działalność o charakterze edukacyjnym, informacyjnym i kulturalnym. Dotychczas zrealizowane przez nas przedsięwzięcia skupiały się głównie na promocji zdrowego trybu życia, prowadzącego do wszelako rozumianego dobrobytu.

Fot. 1. Zajęcia *Droga ku zdrowiu*

Źródło: MBP w Jaworznie.

Wśród przeprowadzonych przez MBP w Jaworznie projektów znajdują się cykle wykładów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w tym: „Piramida żywności – dzieci”, „Dopalacze”, „Zapalisz? Nie, dziękuję, nie chcę, nie potrzebuję”, „Niech moc będzie z Tobą! Pij dobrą energię i jedz zdrowo”. Bardzo owocne okazało się nawiązanie współpracy z idolem młodego pokolenia, Romanem „Boskim” Lachowolskim – znanym raperem, prezesem fundacji i pomysłodawcą projektu Drużyna Mistrzów SPORT MUZYKA PASJA, który przeprowadził zajęcia motywująco-muzyczne. Druga część naszych działań w ramach Celu 3. Agendy 2030 (Dobre zdrowie i jakość życia) ukierunkowana została na seniorów. Dla tej grupy odbiorców zorganizowaliśmy wykłady i zajęcia profilaktyki zdrowotnej oraz aktywności fizycznej. Oto kilka z nich: „Droga ku zdrowiu...”, „Siedem filarów zdrowia, czyli siedem sposobów na nasze zdrowie”, „Sztuka ruchu realizująca zasady równowagi w naturze”.

Fot. 2. Zajęcia w ramach projektu *Drużyna Mistrzów SPORT MUZYKA PASJA*

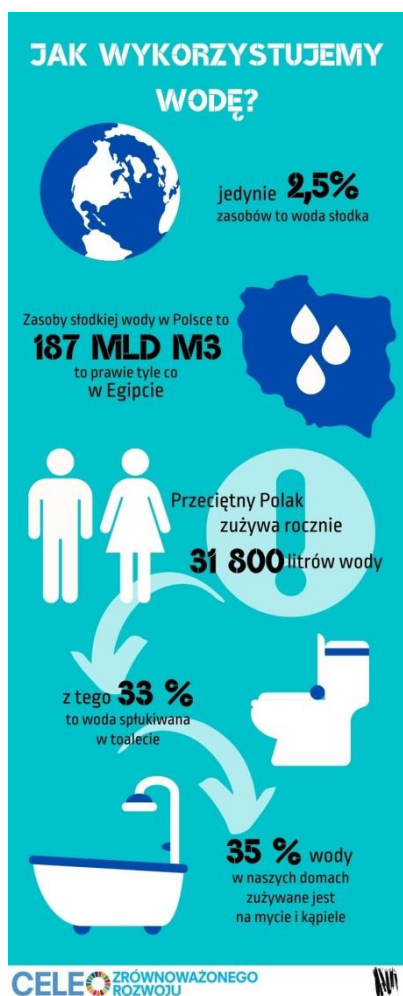
Źródło: MBP w Jaworznie.

Biblioteka w Jaworznie prężnie działa również w ramach Celu 4. Agendy, którym jest zapewnienie wysokiej jakości edukacji oraz promocja uczenia się przez całe życie. W tym obszarze ściśle współpracujemy ze słuchaczami Jaworznickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, których gościmy podczas wykładów i warsztatów. Możemy się także pochwalić niedawno utworzonym Bibliotecznym Klubem Seniora. Spotkania w ramach tej inicjatywy mają na celu pogłębienie wiedzy, poszerzenie zainteresowań i poprawienie samooceny osób starszych z naszego miasta. W bibliotece odbywają się także korepetycje, podczas których nauczyciele dokształcają dzieci i młodzież zagrożoną wykluczeniem społecznym z powodu biedy oraz trudności rodzinnych. Wspomnieć również należy o naszej działalności edukacyjnej, którą prowadzimy w postaci lekcji bibliotecznych, prezentacji czy debat. Idąc z duchem czasu, biblioteka proponuje cieszące się ogromnym zainteresowaniem, bezpłatne warsztaty z programowania i robotyki pt. „Zostań programistą – robotykiem”.

W ramach Celu 8. Agendy, którym jest promowanie stabilnego, zrównoważonego i inkluzyjnego wzrostu gospodarczego oraz godnego zatrudnienia, biblioteka ściśle współpracuje z takimi instytucjami, jak: Młodzieżowe Centrum Kariery, Młodzieżowe Biuro Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy i Centrum Integracji Społecznej w Jaworznie. Razem zorganizowaliśmy wykłady przygotowujące uczniów do wyboru zawodu, a także pomagające kształtować aktywną postawę wobec własnego rozwoju. Natomiast cykl spotkań dla młodzieży pt. „Od wartości do wartości”, prowadzony przez dr. Jerzego Kołodzieja, dotyczył takich zagadnień, jak: przedsiębiorczość osób młodych, świadome i szybkie podejmowanie decyzji, rola porażek w procesie kształtowania samoświadomości oraz zdobywania życiowego doświadczenia, a także wpływ nowych mediów na współczesne społeczeństwa i tworzące je jednostki.

Dotychczasowa działalność biblioteki w zakresie realizacji Celu 10. Agendy – zmniejszenie nierówności w krajach i między krajami, koncentrowała się wokół potrzeb osób pokrzywdzonych i grup marginalizowanych. Biblioteka wraz z Warsztatami Terapii Zajęciowej PSONI Koło w Jaworznie współorganizowała konkurs plastyczny pt. „Magia kolorów”. Inicjatywa miała na celu aktywizację osób niepełnosprawnych oraz uczulenie mieszkańców na inny sposób postrzegania rzeczywistości, który polega na wrażliwości oraz intuicji w odbiorze świata barw i form. We współpracy ze Środowiskowym Domem Samopomocy Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną zorganizowaliśmy zajęcia edukacyjno-terapeutyczne pt. „Kraina łagodności”. Z myślą o młodzieży licealnej przeprowadziliśmy spotkania pt. „Książka – mój przyjaciel”, podczas których omówione zostały m.in. tematy wykluczenia społecznego, tolerancji czy bezdomności w oparciu o dostępną w bibliotece literaturę. Nie zapomnieliśmy również o najstarszych przedstawicielach naszej społeczności, dla których przygotowaliśmy warsztaty pt. „Pierwsze kroki z tabletem”, przeciwdziałające wykluczeniu cyfrowemu tej grupy osób. Dzięki szczególnej kategorii zbiorów multimedialnych mamy możliwość organizowania spotkań dla osób słabowidzących i niewidomych pt. „Wieczór filmowy z audiodeskrypcją”.

W zakresie propagowania wytycznych, ujętych w Celu 12., czyli zapewnienia zrównoważonej konsumpcji i produkcji, redagujemy i opracowujemy pod względem wizualnym posty na Facebooku, w formie infografik, których treść dotyczy głównie świadomej konsumpcji, filozofii *zero waste* oraz ochrony środowiska.

II. 1. Infografiki MBP w Jaworznie
Źródło: MBP w Jaworznie.

Na koniec warto wspomnieć o Celu 13., czyli aktywności w kierunku przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom. W tym aspekcie zrealizowaliśmy kilka projektów dotyczących głównie jakości powietrza. Pierwszy z nich nosił tytuł „Biblioteka dla powietrza”. Jego program obejmował trzy obszary zadań. Pierwszym z nich był cykl warsztatów pt. „Smog – fakty i mity”. Drugim – zorganizowanie konkursu pt. „Wiesz, czym oddychasz?”, którego celem było napisanie listu od dzieci do dorosłych. Trzecim działaniem był zakup książek z zakresu ekologii i ochrony przyrody oraz miernika jakości powietrza. Urządzenie zainstalowane zostało na budynku Biblioteki Głównej. Nasza instytucja przeprowadziła również projekt edukacyjny pt. „Spotkanie z klimatem – niska emisja, wielki problem”. Głównym zadaniem przedsięwzięcia było uświadomienie mieszkańcom miasta, przede wszystkim młodzieży, wagi wszelkich prób przeciwdziałania zmianom klimatu.